



IBN SINO  
PUBLIC FOUNDATION

# VII International Scientific and Practical Conference "ABU ALI IBN SINO AND INNOVATIONS IN MODERN PHARMACEUTICS"

March 18, 2024 / Tashkent



ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ  
СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ ВАЗИРЛИГИ

ТОШКЕНТ ФАРМАЦЕВТИКА ИНСТИТУТИ

ИБН СИНО ЖАМОАТ ФОНДИ

**АБУ АЛИ ИБН СИНО ВА ЗАМОНАВИЙ ФАРМАЦЕВТИКАДА  
ИННОВАЦИЯЛАР**

VII ХАЛҚАРО ИЛМИЙ-АМАЛИЙ АНЖУМАН  
**МАҚОЛАЛАР ТЎПЛАМИ**



**АБУ АЛИ ИБН СИНО И ИННОВАЦИИ  
В СОВРЕМЕННОЙ ФАРМАЦЕВТИКЕ**

**СБОРНИК МАТЕРИАЛОВ**  
VII МЕЖДУНАРОДНОЙ НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКОЙ КОНФЕРЕНЦИИ

ТОШКЕНТ - 2024

**Тахрир хайъати**

**Раис:** тиббиёт фанлари доктори К.С. Ризаев

**Аъзолари:**

Н.С. Нормухаматов - кимё фанлари доктори, катта илмий ходим;

М.Т. Муллажонов - фармацевтика фанлари номзоди, доцент;

Н.А. Махмудов - Ибн Сино жамоат фонди Бошқарув раиси

insights into their perspectives and experiences.

**Results (Anticipated):** Identification of key factors influencing the cost-effectiveness of drugs in Uzbekistan, including pricing, procurement practices, utilization patterns, and availability of cost-effectiveness data.

Analysis of the strengths and weaknesses of the current pharmacoeconomic evaluation framework in Uzbekistan.

Development of evidence-based recommendations for improving the cost-effectiveness of drug use, such as prioritizing essential medicines, adopting value-based pricing models, and enhancing data collection and analysis capabilities.

**Conclusions:** This thesis aims to provide valuable insights and practical recommendations for policymakers, healthcare professionals, and other stakeholders involved in ensuring the cost-effectiveness of drugs within Uzbekistan's state medical insurance system. By optimizing pharmacoeconomic practices, Uzbekistan can ensure the efficient use of limited resources and improve access to essential medicines for its citizens.

## **BOLALAR VA O‘SMIRLARDA MIUPIYA KASALLIGINI SABABLARINI O‘RGANISH VA ULARNING OLDINI OLISH**

**Toshmatova G., Sadullayeva U.**

*Toshkent tibbiyot akademiyasi*

Qadimdan ma'lumki ko'z kasalliklarini erta yoshda paydo bo'lishi va turli sabablarga ko'ra yanada zo'rayib borishi, Abu Ali ibn Sino davrlaridan manbalarda keltirilgan. Hozirgi kunda dunyo bo'yicha 290 million odamda miopiya ko'z kasalligi uchraydi. Ularning faqat 19 millionini 18-yoshgacha bo'lgan yoshlar tashkil qiladi. Miopiyaga chalinganlarning 40% ko'zi o'jiz insolar hisoblanadi. 80% odamlarda miopiyani oldini olish mumkin. Statistika ko'ra 2006-yilda 45 million odamlar va 13 million bolalar (5-15 yoshgacha bo'lganlar) uzoqni ko'ra olmaslikdan aziyat chekishgan. 2015-yilga kelib JSST miopiyani epidemiya darajasiga chiqqani haqida: "Bu dunyoning hamma burchaklarida bu ko'rsatgichlar tezlik bilan o'sib bormoqda" deb, ilk marta takidlagan edi. 2018-yilga kelib miopiya bilan zararlanganlar soni 1,4 milliardni tashkil qilgan.

**Tadqiqot maqsadi:** Yosh bolalarda rivojlanishni boshlagan ko'z kasalliklarini kelib chiqish sabablari va ularni oldini olishda xalqona usulda tavsiya berish.

**Tadqiqot obekti:** Toshkentning Olmazor tumani 315-sonli umumiy o'rta ta'lim maktabida jami 467ta boshlang'ich sinf o'quvchilari va Qashqadaryo viloyati Shahrisabz shahridagi 8-sonli umumiy o'rta ta'lim maktabida 293tani boshlang'ich sinf o'quvchilari tashkil qiladi.

**Olingan natijalar:** Har ikki maktabda o'quvchilar orasida miopiyani kelib chiqish sabablari anketa so'rovnoma usulida o'rganilganda quyidagilar aniqlanadi. Irsiy omil, atrofmuhit sharoitlari, noto'g'ri ovqatlanish, charchoq, turli kasalliklar natijasida tananing zaiflashishi yaqin masofalarda (o'qish yoki kompyuterda ishlashda), uyda va sinfxonada o'quv joyining kam yoritilishi, dars stolining bola bo'yiga to'g'ri kelmasligi ko'rish zo'riqishiga bog'liqdir. Suv va vitamin yetishmasligi ba'zan bolalarda miopiya rivojlanishiga olib kelishi tibbiyotda o'z isbotini topgan. Chunki suv kam ichilganda ko'z sklerasini qurishi, namlikni kamayishi, oqibatda esa ko'rish o'tkirligini pasayishi Abu Ali ibn Sino ta'limotida ham keltirib o'tilgan. Ibn Sino ta'limotida ko'z kasalliklari oldini olishda quyidagi tavsiyalar berib o'tilgan: Asosiy vaqtini tabiat qo'ynida o'tkazish, yetarli suv ichish kuniga 2 litrdan kam bo'lmagan miqdorda, ko'z oqsildan tashkil topgani sababli oqsilga boy taomlar tuxum, sariyog', baliq yog'i, sut mahsulotlari, shu bilan birga har kuni kechga qizil sabzini sharbat, salat holatida iste'mol qilish, meva-sabzavotlarni umumiy miqdorini 400-500 gr dan oshirish kelajakda bolada rivojlanishi mumkin bo'lgan miopiyani oldini oladi.